

2033 ^{30/11} 23: 1. Beh. af F. t. Rigsdagsbesl. ang. en Handelstraktat mell. Danmark og Finland. 2034

gelsler, der tilsiges ved Traktaten, saa drejer det sig om mange Haande Varer, som dog neppe faar stor Betydning for Danmark og for Danmarks Produktion. Den væsentligste Begunstigelse er vel nok den, som Landbrugsindustrien faar ved Begunstigelser for Osteeksport til Finland, men ogsaa det kan være særdeles godt, og vi har selvfølgelig intet som helst at indvende imod, om der skulde kunne ske en Udvikling paa en saadant Omraade, selv om noget tilsvarende ikke samtidig skulde kunne ske paa andre Omraader.

Vi tror, som sagt, at det er forstandigt at afslutte saadanne Traktater, og jeg kan ikke andet end anerkende de Bestræbelser, der fra Udenrigsministeriets Side er udfoldet saavel i denne Sag som utvivlsomt i flere andre for at knytte Forbindelser mellem Danmark og andre Lande, og da vi fra socialdemokratisk Side overhovedet ønsker at knytte de stærkest mulige Baand mellem Folkene, idet vi deri ser i alt Fald i nogen Grad en Betyggelse for Samarbejdet og Forstaaelsen mellem Folkene, saa har vi ogsaa gerne ydet vor Medvirken til det her foreslaaede. Vi har ikke gjort det ud fra en saadan Betragtning, som jeg har hørt fremsætte, at Finland i særlig Grad skulde være kvalificeret til at samarbejde med Danmark, fordi Finnerne skulde kunne anses for at være et skandinavisk Folk, det kan jeg ikke erkende, at de er; Finnerne hører ikke som Race, som Befolkning, til Skandinavien, det er kun et ganske ringe Element, der findes i Finland af virkelig svensk Befolkning. Men uanset dette ønsker vi fra vor Side meget gerne at medvirke til Afslutning af baade denne Handelstraktat og Handelstraktater med andre Nationer, selv om de er os nok saa fjerne, fordi vi, som sagt, gerne ønsker at bidrage til Udviklingen af det bedst mulige Samliv mellem Nationerne.

Ud fra disse Betragtninger vil jeg altsaa paa mit Partis Vegne give Tilslutning til det foreliggende Forslag om en Handelstraktat med Finland.

Fraenkel: Da det udenrigspolitiske Nævn blev nedsat, fik jeg det Indtryk, at det skete under meget modstridende Følelser. Der var, forekommer det mig, paa den ene Side almindelig Enighed om, at det burde

gaa her som andre Steder, at den diplomatiske Gerning kom i nærmere Forbindelse med Parlamentet. Det er ikke underligt, om en saadan Følelse breder sig, naar man har gennemlevet den store Krig, og endnu meget mere, naar man har gennemlevet Tiden efter Krigen. Men paa den anden Side var der en stor Skepsis med Hensyn til, hvad Parlamentarikerne vilde kunne udrette under et saadant Arbejde, en Skepsis, som jeg for øvrigt delte og ogsaa gav Udtryk for fra denne Plads. Denne Skepsis maatte rejse sig i et Land som Danmark mere end i saa mange andre Lande, navnlig mere end i de store Lande, men ogsaa mere end i adskillige smaa Lande, og Grunden dertil er den, at Forudsætningen for diplomatisk Virksomhed i Nutiden navnlig er Skoling i økonomiske, geopolitiske og historiske Forhold. En Skoling, siger jeg udtrykkelig; jeg mener dermed en saadan Træning, der bevirker, at Synspunkter hentede fra disse Fag melder sig, jeg havde nær sagt halvt ubevidst, i hvert Fald ligger i Underbevidstheden ved enhver Behandling af økonomiske Spørgsmaal. Men en saadan Skoling har man jo kun i ringe Grad i et Land som Danmark, fordi Erhvervslivet der kun paa eet Punkt har udformet sig i saa store Former, at det rent umiddelbart præger Bevidstheden. I England f. Eks. eller i Tyskland er Forholdet et ganske andet; der møder baade Landbrug, Industri, Handel og Skibsfart i saadanne Former, og deres Udviklingslinier er saa vel kendte af Befolkningen fra Barnsben, at Bevidstheden derom ganske naturligt ligger bagved og af sig selv melder sig ved økonomiske Overvejelser. Her i Landet gælder dette jo kun for Landbrugets Vedkommende. Vi kender alle Landbrugets Stilling og dets historiske, tekniske og økonomiske Udviklingslinier. Under denne Udvikling har Landbruget haft det afgørende Held, at det, der er det allervigtigste i Spørgsmaalet om økonomisk Udvikling, nemlig Markedet, behøvede det blot lige at modtage, det behøvede ikke at skabe det selv, det laa færdigt gennem et andet Lands, et nærliggende og venskabeligt Lands Udvikling og ventede paa os.

Men der maatte dog komme en Dag, da Landbruget ikke længere kunde vedblive at være — jeg beder ærede Medlemmer nu ikke forskrækkes — *det bærende*, altsaa